

แบบฟอร์มการจัดเก็บองค์ความรู้

แบบจัดเก็บองค์ความรู้	
องค์ความรู้ เรื่อง การขับเคลื่อนเกษตรสมัยใหม่และเกษตรมูลค่าสูงด้วย BCG Model ในกล้วยหอมเขียวคาเวนดิช	
เจ้าของความรู้ หรือผู้ให้ข้อมูล ..... นายคมกฤช อุทะโก ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ.....	
วันที่บันทึกความรู้ ..... ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖.....	
กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
กระบวนการในการจัดการความรู้ ๑. วิเคราะห์ปัญหา/ที่มา กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการดำเนินงาน จากสถานการณ์การผลิตข้าวของเกษตรกร ที่มีต้นทุนการผลิตสูง ผลผลิตตกต่ำ และราคาขายไม่คุ้มทุน ทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีความต้องการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรทำซ้าง เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรอง และสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ เมื่อปี ๒๕๖๐ เกษตรกรสมาชิกโดยการนำของคณะกรรมการสหกรณ์ทำซ้าง ได้มีแนวคิดเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรสมาชิก โดยการปรับเปลี่ยนพื้นที่นามาปลูกพืชที่มีผลตอบแทนสูง คือ กล้วยหอมเขียวคาเวนดิช เริ่มการผลิตก็ประสบปัญหาในด้านความรู้ เทคนิคในการผลิต จึงได้เข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็น “แปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนดิช ตำบลโพประจักษ์ อำเภอท่าซ้าง จังหวัดสิงห์บุรี” เพื่อร่วมกันบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต มีเป้าหมายในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคูณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการ และการตลาด วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีได้ใช้กลไกระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่เข้ามาขับเคลื่อนกลุ่มเพื่อให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มกันในการผลิต การบริหารจัดการ และการจัดการด้านการตลาดร่วมกัน รวมถึงการส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้ากลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนดิชด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ และให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑. เพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม ๒. ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด	ความเห็นของคณะทำงานต่อองค์ความรู้ การนำแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาเป็นกรอบในการจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ โดยขับเคลื่อนผ่านกลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนดิช บูรณาการงานและงบประมาณจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ส่งผลให้กลุ่มประสบความสำเร็จมีความเข้มแข็ง สมาชิกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ๕ ด้านของแปลงใหญ่ และบรรลุเป้าหมายของ BCG ภาคการเกษตร สูง ๓ สูง เอกสารอ้างอิง ๑. แนวทางการจัดการความรู้สู่งานส่งเสริมการเกษตร ปี พ.ศ.๒๕๖๖ ๒. เอกสารเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการเกษตร หัวข้อ สถานีการเรียนรู้เพื่องานส่งเสริมการเกษตร DOAE K-STATION เรื่องการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร ๓. แนวทางการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
๓. บูรณาการงานและงบประมาณจากทุกภาคส่วนเพื่อให้การสนับสนุน เป้าหมายในการดำเนินงาน ๑. พัฒนาระดับกลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนดิช ให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการเชิงธุรกิจ โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยยึดหลัก ตลาดนำการผลิต ผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง มีการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอด Value Chain และเชื่อมโยงตลาดทั้ง Online และ Offline เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ๒. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ส่งเสริมรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP พืช เพื่อให้มีมูลค่าสูงขึ้น ๓. ส่งเสริมและพัฒนาสินค้ากล้วยหอมเขียวคาเวนดิช โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้า พัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุ ภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย สร้างความโดดเด่นของสินค้าในพื้นที่ สร้างเรื่องราวแหล่งกำเนิดของสินค้า (Story) สร้างตราสินค้า (Brand) ส่งเสริมการตลาดในทุกระดับ ๔. ส่งเสริมเกษตรกรสมัยใหม่และเกษตรกรอัจฉริยะ โดยพัฒนา เกษตรกรให้มีความรู้ สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อยกระดับการผลิต ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และสถาบันการเงินในการสนับสนุน ให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรได้มากขึ้น ๕. ส่งเสริมใช้พืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ๖. ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐานครบวงจร ๒. นโยบายของหน่วยงาน สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีนำนโยบายการขับเคลื่อน การส่งเสริมการเกษตร ด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่มา ดำเนินการ ซึ่งเป็นการพัฒนาโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area – Based) พิจารณาให้ครอบคลุมทั้งมิติ “พื้นที่-คน-สินค้า” เข้าด้วยกัน มุ่งเน้น การมีส่วนร่วมของเกษตรกร ชุมชน และหน่วยงานภาคี บูรณาการงาน และงบประมาณจากทุกภาคส่วน และขับเคลื่อนด้วยกลไกของชุมชน	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
ซึ่งมีการกำหนดชนิดสินค้าและเป้าหมายที่ชัดเจน มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้ากล้วยหอมเขียว คาเวนดิช และพัฒนาต่อยอดจากฐานการพัฒนาที่มีอยู่แล้วของกลุ่มแปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนดิช ดังนี้ คน - เกษตรกร มีเกษตรกรต้นแบบในการปลูกกล้วยหอมคาเวนนิช แบบครบวงจร - ประธานกลุ่มเป็นผู้นำที่ได้การยอมรับ มีศักยภาพ ต้องการ พัฒนายกระดับกิจการของกลุ่ม และเปิดรับการเปลี่ยนแปลง นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการบริหารกลุ่ม - ผู้จัดการแปลงใหญ่มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ นำพาสมาชิกกลุ่มได้รับองค์ความรู้ต่าง ๆ และพัฒนาสมาชิกให้เข้มแข็ง - คนในชุมชนนิยมบริโภคกล้วยหอมเขียวคาเวนนิช - เจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ในพื้นที่ มีองค์ความรู้ งบประมาณ สนับสนุนตามความต้องการให้แก่เกษตรกร ที่จะพัฒนาแปลงใหญ่กล้วยหอมเขียวคาเวนนิช พื้นที่ ตำบลโพประจักษ์ และตำบลอนสมอ การคมนาคมขนส่ง สะดวก สภาพดินเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลาย เช่น ข้าว ไม้ผล และพืชผัก เป็นต้น หากวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ พบว่าเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมปลูกข้าว (S๑) และมีแม่น้ำสายสำคัญ คือ แม่น้ำน้อย ไหลผ่านมีระบบน้ำที่มีประสิทธิภาพกระจายทั่วพื้นที่ กล้วยหอมเขียวคาเวนนิชเองก็สามารถเจริญเติบโตได้ดี ดูแลรักษาง่าย จึงได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดจากการทำการเกษตรเชิงเดี่ยว มาปลูกพืชที่ให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี สินค้า กล้วยหอมเขียวคาเวนนิช รสชาติคล้ายกล้วยหอมทอง มีคุณสมบัติดีกว่า คือ ต้านทานต่อโรค ทนแล้งได้ดี และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เก็บเกี่ยวได้ตลอดทั้งปี ยังเป็นที่ต้องการของตลาด และทุกส่วนของกล้วยหอมเขียวคาเวนนิช (ต้น/ หน่อ/ใบ/กล้วยดิบ/สุก) นำมาใช้ประโยชน์ได้ และสามารถพัฒนาสินค้าได้ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ
ในการจัดการความรู้

ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้

การดำเนินการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ (BCG Model) เกิดการบูรณาการการพัฒนาตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง โดยการใช้ องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สร้างให้เกิด มูลค่าเพิ่ม สรุปได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy)

ต้นทาง : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

- การบริหารจัดการระบบน้ำในสวน
- เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) เช่น การบริหารจัดการน้ำผ่านระบบ IoT
- เกษตรแม่นยำ (Precision farming) เช่น การจัดการระบบธาตุอาหารพืช
- การบริหารจัดการพื้นที่ปลูก/ปลูกพืชตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)/การวิเคราะห์ดิน/การปรับปรุงบำรุงดิน
- การผลิต/ขยายต้นพันธุ์ เป็นที่ต้องการของตลาด
- การเรียนรู้ผ่านกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร (FFS)
- การใช้เครื่องจักรกล/เทคโนโลยีนวัตกรรม ในการลดต้นทุน ลดแรงงาน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต
- การยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรสากล (GAP)

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ
ในการจัดการความรู้

ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้

กลางทาง : แปรรูปขั้นต้น/ขั้นกลาง แบนด์ สร้างทางเลือกใหม่ให้แก่ผลิตภัณฑ์

- แปรรูปสินค้ารูปแบบต่าง ๆ เช่น กล้วยผงชงดื่ม กล้วยอบกล้วยตาก กล้วยทอด กล้วยกวน
- มาตรฐานระบบการผลิตอาหารแปรรูป เช่น อย. มพข. HACCP GMP
- การสร้างอัตลักษณ์ด้วยตราสินค้า
- พัฒนาบรรจุภัณฑ์อัตลักษณ์ Premium สามารถเก็บรักษาคุณภาพผลผลิตให้ได้ยาวนานขึ้น

ปลายทาง: แปรรูปขั้นสูง/สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่การตลาดเชิงรุก

- งานวิจัย และอุตสาหกรรมอาหารเครื่องดื่ม เช่น กล้วยผง freeze dried เครื่องดื่ม น้ำส้มสายชูหมัก
- เพิ่มช่องทางการจำหน่าย ทั้งตลาดออนไลน์ ออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด/ร้านสะดวกซื้อ
- การจัดงานประชาสัมพันธ์/งานแสดงสินค้า Road Show
- การเจรจาการค้าในประเทศ/ระหว่างประเทศ
- การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร
- แลกส่งข่าวผลการวิจัยสู่ช่องทางสื่อต่าง ๆ
- ระบบตรวจสอบย้อนกลับแหล่งผลิต สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ
ในการจัดการความรู้

ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ
ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

ต้นทาง: ใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ

- การนำวัสดุที่อกล้างมาใช้ใหม่
- ปุ๋ยหมัก น้ำหมักจาก ต้นกล้วย
- อาหารสัตว์จากต้นกล้วย

กลางทาง: แปรรูปวัสดุเหลือใช้เป็นผลิตภัณฑ์พลังงานชีวภาพ/ชีวมวล

- แปรรูปเป็นบรรจุภัณฑ์ใส่อาหารจากใบตอง
- ทำปุ๋ยหมักจากเปลือกกล้วย หรือวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการแปรรูป
- เส้นใยจากกล้วย เชือกกล้วย กระเป๋าสาน

ปลายทาง : อุตสาหกรรมขั้นสูง/การตลาดเชิงรุก

- ผลิตภัณฑ์อาหารเสริม ยา เวชสำอาง
- บรรจุภัณฑ์ธรรมชาติ จากใบตอง ก้านกล้วย
- แป้งจากกล้วย
- เสื้อผ้าลวดลายจากยางกล้วย

เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy)

ต้นทาง : ผลิตเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม/ยั่งยืน

- ผลิตปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ ใช้เอง เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต
- ส่งเสริมการผลิตและใช้ชีวภัณฑ์ในและแมลงศัตรูธรรมชาติในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
- ใช้ใบกล้วยคลุมดินเพื่อรักษาความชื้นของดิน ที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
กลางทาง: <u>แปรรูปเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม/ท่องเที่ยวเชิงเกษตร/เชิงนิเวศ/ชุมชน</u> - ใช้พลังงานสะอาดในกระบวนการบริหารจัดการสวน เช่น ระบบ Solar cell - พัฒนาบรรจุภัณฑ์เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมย่อยสลายได้ - สวนท่องเที่ยวเชิงเกษตรเชิงนิเวศ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชน ปลายทาง : <u>อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร/เชิงวัฒนธรรมครบวงจร / การตลาดเชิงรุก</u> - เชื่อมโยงเครือข่ายอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวครบวงจร - แลกง้าวและประชาสัมพันธ์สินค้าและสวนท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบต่าง ๆ หลายภาษา หลายช่องทางสื่อ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวและดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ๓. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีมีการสื่อสารถ่ายทอดนโยบายให้กับเจ้าหน้าที่ เกษตรกร และหน่วยงานภาคี ดังนี้ ๓.๑ การสื่อสารถ่ายทอดนโยบาย ๓.๑.๑ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีได้สื่อสารและให้แนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อเป็นกรอบในการทำงาน โดยสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ตามระบบส่งเสริมการเกษตร(T & V System) เช่น การประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี การประชุมเกษตรอำเภอประจำเดือน เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับจังหวัด เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ การจัดประชุมเพื่อมอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเกษตร	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
โดยเนื้อหามุ่งเน้นทางการดำเนินการงานที่ให้ประชาชนและหน่วยงานภาคีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยมีการนำตัวอย่างพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานแบบมีส่วนร่วมมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป็นต้นแบบ และเจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปรับบทบาทเป็นผู้สนับสนุน ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการส่งเสริม (Facilitator) รวมถึงเป็นผู้จัดการพื้นที่ (Area Manager) สอดคล้องและเชื่อมโยงกับระบบส่งเสริมการเกษตร (T & V System) และแนวทางการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่ นอกจากนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสิงห์บุรี ได้ชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ให้กับหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งร่วมหารือในการกำหนดสินค้าของจังหวัดสิงห์บุรีที่จะนำมาจัดทำ BCG Model ของจังหวัดสิงห์บุรี ๓.๑.๒ เกษตรกร การสื่อสารกับกลุ่มเกษตรกร ผ่านเวทีชุมชน ผ่านกระบวนการอบรมเกษตรกรผู้นำ การเชื่อมโยงแปลงใหญ่และ ศพก. ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อให้เกษตรกรรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สร้างกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกษตรกรเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ ซึ่งจะนำไปสู่การปรับแนวคิด (Mindset) ของเกษตรกรในการพัฒนาพื้นที่แบบพึ่งพาตนเอง โดยใช้เครื่องมือ Supply Chain Analysis เพื่อนำไปสู่ “การวางแผนพัฒนาการเกษตร ของตนเอง” ที่ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ของพื้นที่ตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง โดยมุ่งเน้นการบริหารจัดการทุนทั้งคน เงิน ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ปัญหาของพื้นที่ การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการนำศักยภาพ จุดแข็งของพื้นที่ มาขยายผลเกิดเป็นแผนพัฒนาระยะ ๕ ปี เพื่อใช้เป็นเส้นทางในการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่ร่วมกันกำหนด เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ๓.๑.๓ หน่วยงานภาคี ใช้กลไกการประชุมระหว่างหน่วยงานการประชุมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสิงห์บุรี การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี เป็นเวทีในการสร้างการรับรู้นโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
๓.๒ การกำหนดผู้รับผิดชอบและระบบติดตามประเมินผล ๓.๒.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีได้กำหนดผู้รับผิดชอบและการติดตามประเมินผล ดังนี้ ๑. กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต รับผิดชอบการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ ๒. กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ รับผิดชอบการขับเคลื่อนการส่งเสริมการเกษตรด้วย BCG Model แบบบูรณาการเชิงพื้นที่บูรณาการและบริหารจัดการโครงการและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร โดยดำเนินการให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างแผน/โครงการที่กำหนดโดยส่วนกลาง (Top down) และแผนงาน/โครงการตามความต้องการของพื้นที่ (Bottom up) ๓. กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร รับผิดชอบการส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร ๔. กลุ่มอารักขาพืช รับผิดชอบการบริหารจัดการโรคและแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน และการจัดการดินปุ๋ย ๕. สำนักงานเกษตรอำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี รับผิดชอบเรื่องสนับสนุนการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่และการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วมตามความต้องการของเกษตรกรและชุมชน ขับเคลื่อนแผนฯ สู่การปฏิบัติผ่านการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการพื้นที่โดยประสานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้าร่วมดำเนินการและสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร ดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จอย่างชัดเจนแก่เกษตรกรและชุมชน และรายงานผลการดำเนินงาน ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี มอบหมายหน้าที่ให้กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต และกลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และติดตามการดำเนินงานในรูปแบบที่มิแทนงานของสำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีด้วย ๓.๒.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ ๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีและสำนักงานเกษตรอำเภอกำกับ ดูแล ติดตามการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดบันทึกต้นทุนอาชีพ การจัดทำแบบรายงานแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลรายงานประจำปีเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
ของอำเภอและจังหวัด พร้อมทั้งบันทึกข้อมูล ในระบบโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรีมีการติดตามและนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตรอย่างต่อเนื่อง พร้อมรายงานความก้าวหน้าให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร และกรมส่งเสริมการเกษตรทราบ สิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดผลสำเร็จ การผลิตสินค้ากล้วยหอมเขียวคาเวนดิช ให้เป็นไปตามนโยบายการขับเคลื่อนและพัฒนาการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดสิงห์บุรี มีปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จ ดังนี้ ๑. สมาชิกและผู้นำกลุ่มที่มีความสามารถและศักยภาพสามารถรวมกลุ่ม แก้ไขปัญหาในกลุ่ม ๒. กลุ่มมีความร่วมมือร่วมใจและความสามัคคีของเกษตรกรในการรวมตัวกันเป็นกลุ่มและร่วมกันดำเนินกิจกรรม ความเสียสละ ความอดทนความมุ่งมั่นของเกษตรกร ๓. คณะกรรมการและสมาชิกมีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในอาชีพ มีต้นแบบ มีองค์ความรู้ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้ ๔. มีเกษตรกรต้นแบบในชุมชน และเป็นที่ยอมรับของชุมชน ๕. ได้รับโอกาส จากการสนับสนุนของภาครัฐ องค์กรและเอกชน เช่น การสนับสนุนองค์ความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การรับรองมาตรฐาน การตลาดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลลัพธ์จากการดำเนินงานในการสร้างการมีส่วนร่วมของหน่วยงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้ ๑. บรรลุเป้าหมายของ BCG ภาคการเกษตร ในการปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ ๓ สูง ดังนี้ ๑.๑ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้นวัตกรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนลดลง และเกษตรกรมีความเข้มแข็ง ๑.๒ มาตรฐานสูง มีระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งคุณภาพผลผลิต โภชนาการและความปลอดภัย โดยมีการป้องกันการปนเปื้อนสู่ผลผลิต และสถานที่ผลิต คัดแยก ตัดแต่ง มีความสะอาด และได้มาตรฐาน	

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ ในการจัดการความรู้	ข้อแนะนำ / เอกสารอ้างอิง / คู่มือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้
๑.๓ รายได้สูง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ ทดลองตลาด ทดลองชิม จึงทำให้กล้วยหอมเขียวคาเวนดิชเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน และเป็นสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐาน GAP มีสินค้าแปรรูปเพิ่มมูลค่าที่หลากหลายจึงสามารถกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพ ๒. เกิดต้นแบบการพัฒนาาระบบแปลงใหญ่ที่ชัดเจน ๓. สร้างชื่อเสียงให้กล้วยหอมเขียว ภายใต้แบรนด์ “หอมท่าช้าง” เป็นที่รู้จัก ๔. เกิดแหล่งเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนการผลิตกล้วยหอมเขียวคาเวนดิช นอกจากนี้สมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ซึ่งพิจารณาจาก สมาชิกมีรายได้ที่เพียงพอ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตกล้วยหอมเขียวคาเวนดิช พร้อมขยายผลไปยังพื้นที่ตำบลหรืออำเภอข้างเคียง หรือเครือข่ายเกษตรกรที่สนใจได้	
ผู้บันทึกองค์ความรู้ ชื่อ ...นางสาวปริญภรณ์... คล้ายปัญญา..... ตำแหน่ง ...นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ...	
หน่วยงาน.....สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี..... โทรศัพท์ ๐๓๖-๘๑๓๔๘๘.....	